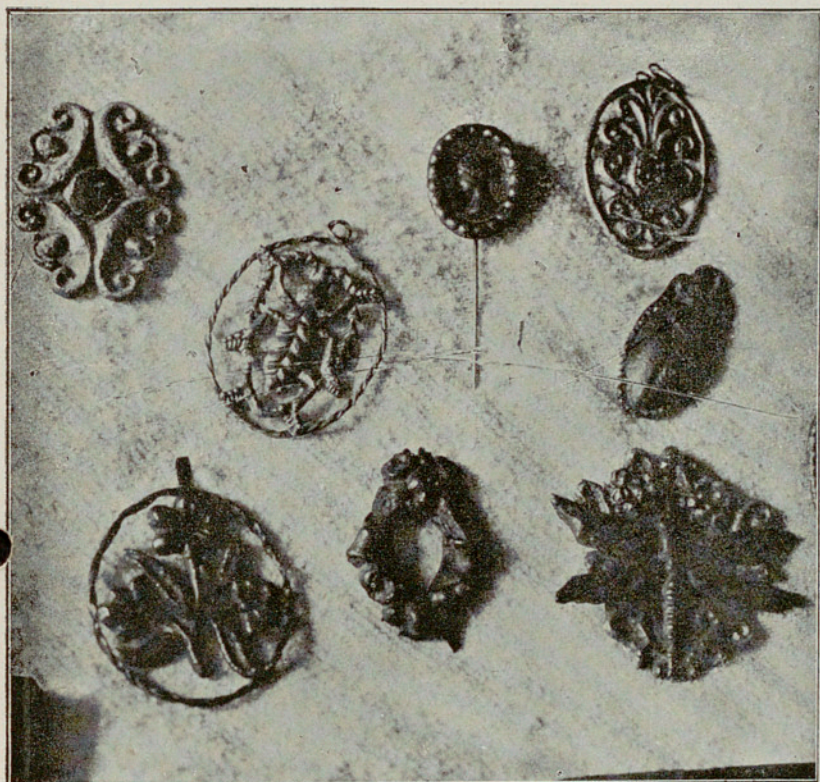

CURSOS D'EXTENSIÓ PER A MESTRES

L'ESCOLA D'ESTIU DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

JOIELLS ELABORATS PER ALUMNES DE L'ESCOLA D'ESTIU DE 1918

Curs : *El treball d'obrador educatiu*

R. 21458

ESCOLA D'ESTIU DE 1914

Un grup d'alumnes

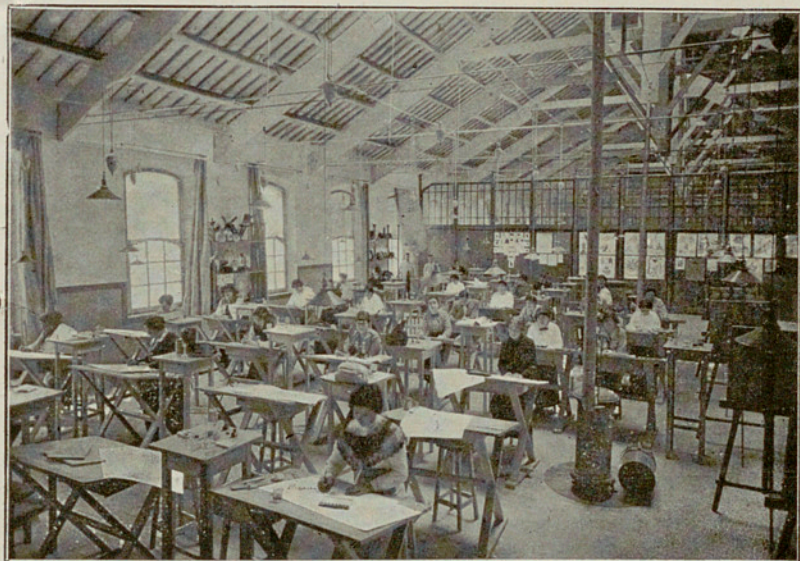

ESCOLA D'ESTIU DE 1918

Curs de Química

ESCOLA D'ESTIU DE 1918
Curs de tècnica del Microscopi

ESCOLA D'ESTIU DE 1915
Curs de Dibuix

ESCOLA D'ESTIU DE 1918
Curs de treballs d'obrador

PLA PER A L'ESCOLA D'ESTIU DE 1919

Secció de perfeccionament (cursos generals i especials de cada ensenyament): Zoologia, Botànica, Mineralogia i Química. — Tècnica del Microscopi. — Història de Catalunya (curs de seminari).

Secció de metodologia : Curs de treballs d'obrador i Dibuix. — Curs de Fotografia i pràctica d'excursions a l'Escola primària.

EXPOSICIÓ-CONCURS DE DIBUIX I TREBALL MANUAL. — Visites a l'Exposició. Lectura de Memòries dels concursants-expositors.

S'enviaran programes detallats a qui els sol·liciti al CONSELL DE PEDAGOGIA,
Urgell, 187.

Imp. Casa de Caritat

BREVÍSSIM RESUM

DELS TREBALLS PRÀCTICS EFECTUATS PELS ALUMNES EN L'ESCOLA D'ESTIU DE 1918

CURS DE QUÍMICA ELEMENTAL, Prof. Srta. CONCEPCIÓ FARRAN.

Pràctiques del tallat i encorbament de tubs de vidre. — Obtenció de taps de suro adequats a diferents usos. — Muntura d'aparells. — Obtenció de mercuri. — Comprovació de la presència de l'anhidri carbònic després de la combustió. — Pràctiques per a la determinació del punt de fusió i d'ebullició dels cossos. — Construcció d'aparells per a la destil·lació. — Pràctiques per a obtenir la graduació alcohòlica dels vins. — Obtenció d'oxigen. — Obtenció d'hidrogen. — Obtenció de clor. — Preparació de sulfat de coure. — Obtenció d'hipoclorit càlcic i d'hipoclorit sòdic. — Obtenció d'amoníac. — Obtenció d'aigua sulfurosa. — Obtenció d'àcid clorhídric. — Obtenció d'àcid nítric. — Pràctiques per a obtenir la cristal·lització del sulfat monosòdic i del sulfat monopotàssic. — Medició de densitats. — Obtenció de borat sòdic i d'àcid bòric. — Electrolisi de l'àcid sulfúric i del sulfat de coure. — Obtenció d'èter sulfúric. — Exercicis de volumetria i de neutralització.

CURS D'AMPLIACIÓ DE QUÍMICA, Prof. D. MANUEL M.ª BALAGUER.

Obtenció de clorat potàssic. — Obtenció d'àcid sulfúric i estudi de ses aplicacions. — Obtenció de groc d'ultramar i de sulfat de coure. — Obtenció de sublimat i les seves aplicacions. — Groc de Sibèria. — Groc de siderina. — Gasos asfixiants i nitrat cúpric. — Fabricació de colorants: l'ocre i el mini. — Obtenció de nitrats: nitrats de sosa. — Obtenció de verd de Casselmann. — Obtenció de verd de persiana. — Obtenció de negre de fum. — Estudi dels cossos orgànics. — Rectificació d'un alcohol. — Obtenció de blau de Prússia. — Obtenció d'àcid acètic a partir d'un acetat. — Obtenció de pólvora negra. — Obtenció de matèries inflamables a base de nitrats i clorats. — Focs d'artifici. — *Anàlisi de substàncies alimentícies*: Anàlisi del pa. — Anàlisi de l'aigua. — Anàlisi de la llet. — Anàlisi del vi. — Anàlisi del xocolata.

CURS DE BOTÀNICA, Prof. DR. PIUS FONT I QUER.

Fanerògames: Estudi extern dels òrguens en una corretjola (*Convolvulus arvensis*). — Estudi de l'arrel, tronc, fulla, flor, calze, corol·la, estams, pistil, inflorescències i fruit. — Estudi pràctic i descripció de la *Saponaria officinalis* i preparació de la mateixa. — Indicacions sobre la conservació de les plantes. — Formació de l'herbari; *Classificacions modernes*: Determinació segons «Gillet et Magne» de la *Saponaria officinalis*. — Descripció i determinació de *Sclaniem*, *Dulcamara* i *Ballola foetida*; *Ononis Natrix*; *Gomphocarpus fruticosus*; *Epilobium hirsutum*; *Daucus Carota*. — Estudi detallat de les ombelíferes. — Descripció i determinació del *Sambucus Ebulus*; *Diploaxis erucoides*; *Alyssum maritimum* i *Capsella Bursa-pastoris*. — Estudi detallat de les crucíferes. — Descripció i determinació de la *Mercurialis annua*; *Amarantus retroflexus*. — Estudi detallat de les compostes. — Descripció i determinació de la *Centaurea aspera*. — Estudi de les monocotiledònies. — Descripció i determinació de l'*Asphodelus fistulosus*. — Estudi detallat de les gramínies. — Descripció i determinació del *Sorghum halepense*. — Determinació de *Cakile maritima*, *Ecballium Elaterium*, *Salamum villosum*, *Stachys maritima*, *Passerina hirsuta*, *Silene nicoensis*, etc. — *Morfologia i biologia de les criptògames*: Estudi de les criptògames vasculars; Les Felgueres; Muscínies; Moises; Hepàtiques; Talofites; Bolets; Algues; Líquens. — *Geografia botànica*: La distribució de les plantes a la terra i factors que l'ocasionen. — Estudi de la flora catalana.

CURS DE MINERALOGIA, Prof. JOSEP R. BATALER, p^{rev}.

Exercicis amb el goniòmetre i examen dels sistemes cristal·lins. — Notació cristal·logràfica. — Classificació per sistemes cristal·lins amb cossos geomètrics. — Classificació per sistemes cristal·lins amb minerals. — Estudi microscòpic i microlòpic d'exemplars amb inclusions. — Pseudomorfisme. — Preparació de cristal·litzacions. — Pràctiques de pes específic. — Propietats tèrmiques i magnètiques dels minerals. — Propietats físiques

dels minerals. — Propietats òptiques dels minerals. — Polarització de la llum. — Polarització i interferència. — Estudi químic dels minerals. — Assaigs per via seca i per via humida. — Pràctiques d'assaig per via seca a base de pirita de ferro. — Ídem amb galena. — Ídem amb antimonita. — Coloració de la flama segons els minerals. — Obtenció de perles de bórax. — Pràctiques d'assaigs per via humida a base de pirita de ferro per l'àcid nítric i d'altres.

CURS DE TÈCNICA DEL MICROSCOPI, Prof. P. JOAQUIM DE BARNOLA.

Examen i revisió del microscopi i de tots els seus accessoris. — Ídem del *microscopi binocular*. — Preparació de l'objecte a examinar. — Teoria dels *microtoms*; Estudi i pràctiques. — Primeres observacions de preparacions *en fresc*, fetes pels alumnes. — Observació *in vivo*. Pràctica en la circulació de capgrossos i larves de salamandres (brànquies). Preparació d'aquaris *microscòpics*, on conviuen *infusoris*, *rotífers* i diverses *algues*. Explicació i pràctica de les *mides en microscòpia*. — Observació i preparació de les algues *Spirogyra*, *Cladocera* i *Chara*. Estudi de l'estructura de les fulles d'*Iris germanica* (liri blau), i més particular dels *estomes*. — Explicació i pràctiques sobre *colorants* i *aclarants* espersats en les preparacions *microscòpiques*. Observació del moviment *protoplasmàtic* en els pèls *estaminals* de *Tradescantia virginica*. — Estudi dels *reactius preparadors* i pràctiques de preparació amb els reactius següents: Indurants (alcohol bicromat, àcid cròmic, sublimat, formol); fórmules més usades i aplicacions més profitoses. *Fixadors* (àcid òsmic, acètic, biclorur mercuric i sòdic, mescla cromoformòlica, licors de Kleinenberg, Flemming, Ferreri). — *Isolants* (alcohol de Ranvier, àcid nítric, sulfúric, bicromat). — *Ablanidors* o *alterants* (àcid nítric, cròmic, pteric, clorhídric, licor de Fol, d'Ebner, de Haug). Quantitats de líquids que han d'esmersar-se en les preparacions. Mètodes per a ultimar les preparacions i fer-les *definitives*. — Proves en arrels i tanyes. — Tècnica per a preparar *òrguens quitinosos* d'insectes i d'altres articulats. Pràctiques per a preparar els *estigmes* i *tràquies* de larves de la *Saturnia piri* (paó de nit). Dissecció completa de l'eruga; observació en el microscopi senzill. Preparacions *definitives*. — Estudi de seccions longitudinals del *tany* en plantes *herbàcies*. Tipus triat: el de la dàlia. Coloració i preparació *definitiva*. — Tècnica per a recuperar preparacions velles o mal fetes. — Colorants usats en la tècnica *microscòpica* i pràctiques de coloració. — Estudi dels *vasos laticífers* en les plantes. Pràctica en el «*Ficus elàstica*» (figuera del cautxú): Estudi i pràctiques de preparació de la sang. — Estudi pràctic de les *hematies* i dels *leucocits*. Glòbuls *eosinòfils* i *basòfils*. — Pràctica de preparació de la sang per l'*hematoxilinaeosina*. — Tècnica de la preparació del *teixit ossi*. Pràctica en seccions de *eradi humà*. — Extensió dels procediments *osteològics* al *teixit dentari*. Preparacions en seccions de molars de *Lepus cuniculus*. Impregnació pel nitrat d'argent i per la eosina. — Dissecció d'*Oniscus*. Preparació del tub digestiu. Observació dels grans nuclis en les cèl·lules *epiteliales*. — Procediments de tinció per a diferenciar el *teixit llenyós* i *lberit*, la *cel·lulosa*, i la *lignina* en els tanyes. Objecte d'estudi: rametes de *Magnòlia*. — Estudi de l'*estructura dels tanyes de les plantes dicotiledònies*. Material d'estudi: *Tilia platyphilla* i *Dalia variabilis*. Procediments *colorants variats*. — Preparació i estudi dels *vasos amb garbell*. *Callus*. Seccions en tanyes de carabassera. — Pràctica dels *objectius d'immersió*. Construcció i ús. Classes. Observació de *Bacillus coli* d'Ebert, *lactiucus*, de *divisió cario-cinetica* en preparacions de larves de salamandra. — Preparacions d'*estigmes, ovari* i llavors de *Ricinus communis*. — Tècnica de la preparació de *fulles* i *tanyes sucosos* i de *fulles aciculars*. Pràctica en diverses *Crassulàcies* i fulles de pi. — Preparació de diversos *òrguens* de l'ortòpter *Locusta viridissima*, prèvia dissecció dels exemplars. — Estudi i preparació dels *òrguens reproductors* de les *Filicínies* (falgueres). Pràctica en la caplera: *Asplenium trichomanes* i *Pteris ensifolia*. Observació de la *dehiscència dels esporangis*. — Preparació de les *espores dels bolets basidiomicetos*. Pràctiques en una *llora Russula*. — Estudi de les *fibres del cristallí*. Pràctica en ull d'erigó. Preparació *in toto* de petitíssims *miriàpods Julus*. — Repetició d'algunes preparacions no ben acabades en lliçons anteriors.

CURS: EL TREBALL D'OBRAJOR EDUCATIU EN LES SEVES APLICACIONS A L'ESCOLA PRIMÀRIA, Director D. FRANCESC D'A. GALÍ.

En aquest curs els alumnes produïren repujats de metall, petites estores teixides en colors, penjolls i altres joies de repujat i pedres precioses, carteretes de cuir repujat i pintat, gravats al boix, treballs de fosa, elaborat tot per ells mateixos en tallers d'instal·lació facilitíssima a tot arreu. Cada treball anava acompanyat dels corresponents apunts, el qual representà de més a més un exercici immillorable de dibuix.